

FA NO

**FACULTAS
NOSTRA**

ČASOPIS LÉKAŘSKÉ
FAKULTY V PLZNI
UNIVERZITY KARLOVY

06/25

Rozhovor: doc. Jiří Presl,
přednosta Gynekologicko-
porodnické kliniky

Emeritní děkan LFP
prof. Kreuzberg
oslavil jubileum

Paliativní medicína
má novou studijní
pomůcku

Veletrh představil kariérní možnosti pro mediky

Univerzita
Karlova

Lékařem ve vzduchu i na zemi – večerní vizita s MUDr. Barborou Špilerovou

Dne 22. dubna se uskutečnila další večerní vizita, tentokrát s mottem Lékařem ve vzduchu i na zemi.

Na půdu naší fakulty zavítala MUDr. Barbora Špilerová, která studentům poutavě přiblížila svět letecké záchranné služby.

Díky příběhům z praxe jsme měli možnost nahlédnout do práce lékařů, kteří nejen zachraňují životy, ale zároveň se každodenně pohybují mezi nebem a zemí. Přednáška nabídla zajímavé odbor-

né poznatky i inspiraci pro budoucí lékařskou dráhu. Za spolek Medicus Pilsensis děkujeme všem, kteří se akce zúčastnili, a především paní doktorce za to, že s námi sdílela své zkušenosti.

Tadeáš Dudek

FACULTAS NOSTRA | Pro Lékařskou fakultu v Plzni Univerzity Karlovy vydává: NAVA Tisk s.r.o. Grafická úprava: NAVA Tisk s.r.o.

Náklad: 700 výtisků. Vydání č. 201. Redakce nezodpovídá za obsah placené inzerce.

Redakční rada: Prof. MUDr. Jindřich Fínek, Ph.D., MHA, prof. MUDr. Dana Müllerová, Ph.D., Ing. Marie Klečková, Ing. Barbora Černíková, Mgr. Daniela Vítová, Mgr. Lucie Sichingerová.

E-mail: pr@lfp.cuni.cz. Distribuce výtisků zdarma. Neoznačené články jsou redakčními materiály.

Foto na titulní straně: Medical Insider

Úvodník děkana

Zamyšlení bez pomoci AI

Zamýšlím-li se nad nadcházejícími časy, které nás v této neklidné době na fakultě čekají, očekávám co nevidět období nadšení, radosti, ale i následné lehké pozimní kocoviny. Nadšení nám aktuálně přinesla Studentská vědecká konference, nejenom kvalitou příspěvků, ale hlavně nadšením studentů, kteří prezentovali výsledky své práce. Vedení Psychiatrické kliniky oceňuje eseje studentů 3. ročníku v rámci výuky lékařské psychologie a etiky, s nadšením jsem si ty vítězné přečetl, a ještě s větší radostí předal nejlepším autorům diplomy. S potěšením jsme zaznamenali neutuchající zájem o studium na naší fakultě, kdy počty přihlášených k přijímacím zkouškám opět narazily na počet 3000. Tyto počty slibují, že na naši fakultu nastoupí kvalitní uchazeči s velkou šancí náročná studia dokončit. Zrovnoprávnili jsme přístup ke studiu pro všechny uchazeče, kteří nematurovali z českého jazyka, povinností složit jazykovou zkoušku.

Léto přinese nepochybně čas radosti nejenom z odpočinku, ale i ze zahájení rekonstrukce Šafránkova pavilonu, kde vznikne přístavbou patra a generální rekonstrukcí pro naše studenty kolej se zachovanou kapacitou, ale kvalitativně na úrovni 21. století. Velkým pochopením vedení Západočeské univerzity se nám podařilo všem studentům, kteří na dobu přestavby musejí budovu opustit, zajistit adekvátní ubytování.

K podzimu započne přituhovat nejenom v počasí, blížící se parlamentní volby budou mít podobný efekt. Pokud naše občany čekají volby pouze do poslanecké sněmovny, nás na fakultě čekají hned troje. Stávající děkan ukončí své druhé funkční období koncem ledna 2026, kdy nastoupí nový, zvolený akademickým senátem, a s ním nastoupí zcela zásadní generační obměna ve vedení fakulty. Před 7 lety tehdy nový děkan nastoupil na fakultu z pragmatického klinického prostředí a v období, kdy byl zjevně patrný odklon od liberálního smýšlení, kterému se celosvětově podařilo zpolitizovat prakticky vše. Liberální uvažování vychází z předpokladu, že lidská přirozenost neexistuje, je plastická, a proto si můžeme dělat, co chceme. Nově nastoupivší konzervativní děkan využil této situace a snažil se provést fakultu mnohdy dějinnými změnami (výstavba a dostavba kampusu) bez zbytečného humbuku v duchu konzervativních tradic, jimiž jsou úcta k řádu, autoritě, tradici, rodině a mnohým dalším. Nový děkan bude nepochybně méně konzervativní, více liberální, dávající svému okolí vyšší stupeň svobody, demokracie a rovnosti. Všichni, včetně budoucího emeritního děkana, se proto mohou těšit na nový čas s příjemným pocitem očekávaného kvasu rychlých změn při opouštění tradičních norem.

Nevím však, zda toto příjemné očekávání u sebe najdeme i u dvou voleb následujících. Od těch našich, děkanských, se liší možností repetitia. Jak paní rektorka, tak pan premiér mohou své role obhájit.

Rektorát nás, fakulty, stojí stále více finančních prostředků a větší obnos je pro jeho chod vytýkán před závorku. Dramaticky roste počet jeho zaměstnanců a jeho fungování krásně naplňuje příklady v zákonech profesora Parkinsona. Mnozí dlouholetí zaměstnanci jej opouštějí. 17 fakult různého zaměření je pod jednou staroslavnou střechou těžko říditelných, čerpání prostředků z NPO akce Albertov nemá variantu B. Nevím, mám-li se více bát změny na rektorském postu, či statutu quo.

Celý podzim budeme vystaveni mnohdy prostý intelekt urážející předvolební kampani politických stran. Pro občany to budou zcela standardní volby, jakých bylo a bude ještě (doufejme) mnoho a jakákoli snaha o jejich dramatizaci je trapná. Voliče by jistě zajímalo, jaký program mají politické strany, pokud uspějí. Náš nárokový stát, založený na nekritickém uspokojování potřeb občanů, se rozhodl zvýšit výdaje na obranu, což je správně. Pro každou vládu je v předvolební kampani prioritou školství, což je také správně. Po zvolení jasnou prioritou zdravotnictví, což je také správně. Školství se nedůstojně již měsíce handrukuje o to, kdo bude platit školníky, kuchařky a uklízečky, zatímco spousta vysokých škol, podporovaných státem, produkuje absolventy, u nichž se ani neočekává uplatnění v oboru, který studovali. Když nekorektně zjednoduším, produkuje spoustu smutných kulturních antropologů při nedostatku techniků a zdravotních sester. Ve zdravotnictví nemáme žádný regulační mechanismus, spoluúčast, plátcí se dostávají včetně dominantního do záporného salda a my očekáváme vstup diagnostiky a léčby například Alzheimerovy nemoci. U politických stran by mne zajímalo, jaký plán mají na řešení těchto problémů, kde na jejich řešení chtějí vzít prostředky, nikoliv vymezení se proti oponentovi tím, že ten to dělal nebo by to dělal ještě hůře. Jaký program mají pro milion našich spoluobčanů, pro které náhle nefunkční pračka znamená drastický finanční zásah do rozpočtu? Pro nebydlící? Tak nevím, zda se nemám opět více bát repetitia než změny?

Vážení přátelé, není však třeba se v dnešních jarních dnech jakkoli nekomfortně cítit, nestojí to za to, popsané události přijdou až po létě, a hlavně, kdyby volby mohly něco změnit, byly by již dávno zakázány (Emma Goldman – If voting changed anything, they'd make it illegal).

Krásné léto plné nezapomenutelných zážitků Vám přeje

Prof. MUDr. Jindřich Fínek, Ph.D., MHA
děkan Lékařské fakulty UK v Plzni

Doc. MUDr. Jiří Presl, Ph.D.:

V porodnictví zažíváte skutečné mezníky lidského života

Během studií hledal „něco srdcem, něco rukama, něco hlavou“ – tedy kombinaci péče a hezkých pocitů, operativy a možnosti rozhodovat samostatně. A právě tohle nabízí gynekologie a porodnictví. „Navíc jsem z lékařské rodiny – maminka je dětská lékařka – takže jistá inklinace k péči o matku a dítě tam asi byla zakořeněná už dávno,“ dodává doc. MUDr. Jiří Presl, Ph.D., přednosta Gynekologicko-porodnické kliniky Fakultní nemocnice Plzeň.

Dnes školíme robotické výkony nejen doma, ale i v zahraničí – a jsem hrdý, že jsme jedním ze dvou case observation center v České republice.

O tom, že se budete věnovat gynekologii a porodnictví, jste měl jasno od začátku studia medicíny?

Po pravdě jsem měl v prvním ročníku o svém budoucím zaměření spíše vágní představu. Obor si mě získal až během klinické výuky – a to rychle a definitivně. A bylo to právě kombinací emocí, dovedností a rozhodování. V porodnictví zažíváte skutečné mezníky lidského života – a to často doslova na pár metrech čtverečních porodního sálu. V gynekologii mě fascinovala možnost přecházet od konzervativní péče přes zobrazovací metody až po chirurgii – základní i pokročilou. Ultrazvuk, který je v našich rukou, byl pro mě fascinující – jako bych měl okamžitý pohled do nitra těla – tady a teď. Pocit, že si diagnózu „vytvoříte sám“, byl nesmírně přitažlivý. A pak samozřejmě první porody – okamžiky, které vám utkví napořád.

Jaká byla vaše další profesní cesta?

Profesní dráha nebyla nalinkovaná, ale spíše v podobě postupné skládání mozaiky. Každý kousek měl význam – od prvních nočních služeb, kdy zodpovědnost přichází rychleji než klid, přes první odvedené porody až po operační sál, kde vás učí trpělivosti i přesnosti. Klíčové bylo rozhodnutí věnovat se onkogynekologii – pro mě asi nejkomplexnější subspecializaci v oboru. Pokročilá chirurgie, týmová práce, rozhodování o osudu pacientek s vážným onemocněním, nutnost uvážlivé a velice individualizované komunikace – to vše mě oslovilo. A postupně se přidala i robotická chirurgie, která mě profesně posunula do další dimenze. Dnes školíme robotické výkony nejen doma, ale i v zahraničí – a jsem hrdý, že jsme jedním ze dvou case observation center v České republice.

Co si představit pod robotickou chirurgií v oboru gynekologie – jak změnila dosavadní chirurgii?

Robotická chirurgie je v podstatě evolucí laparoskopie – s větší přesností, ergonomií a možností rozšířeného pohledu do operačního pole. Robotický systém DaVinci umožňuje maximální jemnost pohybů, zrušení fyziologického třesu, trojrozměrné zobrazení a hlavně intuitivní práci v obtížně dostupných anatomických lokalitách. V onkogynekologii to znamená, že dokážeme operovat radikálněji, bezpečněji a s menší zátěží pro pacientky. Navíc, jako školicí centrum máme možnost tuto technologii předávat dál – nejen kolegům z ČR, ale i z celé Evropy.

Ovlivňuje nějak váš obor také umělá inteligence?

Ano, umělá inteligence už dnes nachází své místo i v gynekologii. Nejvíce zatím ve skríníngu – například při automatizovaném odečítání cytologických preparátů, kde AI pomáhá vyhledávat atypické buňky při prevenci karcinomu děložního hrdla. Ale postupně se dostává i do zobrazovacích metod a operačních technik. Nová generace robotických systémů (například plánovaná 5. generace DaVinci) bude umět integrovat 3D obraz v reálném čase spolu s daty z magnetické rezonance či CT – tedy tzv. obrazovou fúzi přímo v konzoli chirurga. AI také pomáhá v plánování operací, analýze rizik nebo predikci výsledků léčby. A i když

Po založení Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Plzni v roce 1945 bylo gynekologicko-porodnické oddělení městské nemocnice přeměněno na gynekologicko-porodnickou kliniku, která byla umístěna po úpravách v budově bývalé školy na Slovanech. Prvním přednostou kliniky se stal doc., později profesor, MUDr. Vladimír Mikoláš, který vtiskl klinice vysokou míru náročnosti v léčebně preventivní péči, ve výuce i výzkumu. Spolu se schopnými spolupracovníky vybudoval v Plzni renomovanou gynekologicko-porodnickou kliniku, kde kromě výuky mediků probíhá i praktická výuka porodních asistentek.

Po prof. Mikolášovi nastoupil v roce 1972 prof. MUDr. František Macků, CSc. Klinika v té době měla 183 lůžek, v oblasti léčebně preventivní péče převzala plně úlohu metodického centra Západočeského kraje. Stává se Perinatologickým centrem, kde se soustřeďují vážné komplikace v těhotenství z celého kraje. V roce 1991 nastupuje do funkce přednosty prof. MUDr. Jaromír Bouda, CSc. Klinika se stává výukovým centrem pro postgraduální výchovu absolventů lékařského studia.

Reprodukční imunologii na Gynekologicko-porodnické klinice v roce 1985 založila prof. MUDr. Zdenka Ulčová-Gallová. V 90. letech navštěvují kliniku věhlasné osobnosti oboru z USA a Evropy, pomáhají se zaváděním nových metod a operačních postupů, lékaři kliniky také absolvují stáže na předních světových pracovištích.

V roce 1996 se stává přednostou kliniky doc. MUDr. Zdeněk Rokyta, CSc., žák všech svých předchůdců. Po velkém úsilí a stálých odkladech se podařilo prosadit vybudování nové kliniky v Plzni na Lochotíně, která je otevřena v roce 2007 a vybavením i prostředím předčila očekávání. Klinika se stává také Onkogynekologickým centrem, kde se koncentrují onkogynekologicky nemocné z celého regionu. Prohlubuje se specializace, klinika je centrem pro urogynekologii, doškolovacím centrem pro laparoskopii, vzniká IVF centrum.

V roce 2011 se stává přednostou kliniky doc. MUDr. Zdeněk Novotný, CSc., a v roce 2022 doc. MUDr. Jiří Presl, Ph.D. V roce 2024 klinika získala certifikát Centra excelence pro léčbu endometriózy - statut Centra pro endometriózu je výsledkem ucelené koncepce péče o tyto pacientky a neustálé snahy poskytovat jim tu nejlepší možnou péči a léčbu. V témže roce se urogynekologický tým zasadil o evropskou certifikaci EUGA. Práci zahájilo Centrum individuální péče a respektujícího porodu a Centrum jednodenní chirurgie. Klinika patří co do počtu lůžek, zaměření, rozsahu činnosti a mezioborové spolupráce mezi největší pracoviště svého druhu v České republice. Aktuálně má 122 lůžek a rozsáhlý ambulantní trakt. Je jedním ze 12 perinatologických center v ČR ustanovených Ministerstvem zdravotnictví ČR. V současné době na klinice pracuje 39 kmenových lékařů, dále s klinikou spolupracuje 7 odborných externích lékařů a 4 lékaři pracují v Institutu reprodukční medicíny. Dále klinika slouží jako onkogynekologické centrum a jako jediná v regionu koncentruje a provádí celé spektrum gynekologicko-onkologických operací. Dále plní zdravotnické úkoly regionálního a spádového pracoviště a slouží též jako výukové a výzkumné pracoviště LF UK v Plzni.

to možná zní futuristicky, ten čas už je velmi blízko. Důležité ale bude, aby technologie vždy zůstala nástrojem – a ne cílem.

Jak vypadá v současnosti vaše pracovní náplň – vedení kliniky, praxe, výuka, výzkum?

Je to mix všeho – vedení kliniky, výuka, výzkum a operativa. I přes to, že den má stále jen 24 hodin, tak zhruba 12 z nich patří e-mailům, schůzkám, organizačním výzvám a „budování systému“. Se skvělým primářem ale zvládáme tuto rovnici dělit rozumně – a klinika se, myslím, posouvá dopředu. Ve specializovaných týmech jsme vybudovali centrum pro endometriózu, evropské centrum pro urogynekologii, porodnickou akademii, rozjeli jsme simulační výuku. Jsme aktivní ve výzkumu, publikujeme, spolupracujeme na mezinárodních studiích – například na validaci nádorového markeru HE4 či využití ICG v chirurgii endometriózy. Co mi trochu schází, je klasická „velká“ onkogynekologická operativa – ta mi byla nejbližší, ale v současnosti se věnuji zmíněné robotické operativě. Ta má budoucnost a podílím se na tvorbě koncepce jejího rozvoje na národní úrovni.

Jak se proměnila gynekologicko-porodnická péče za posledních roky?

Proměn bylo hodně a většina z nich je pozitivních. Gynekologie a porodnictví se stávají oborem, kde je stále „více prostoru“ pro respekt

a individualizaci. Rozjeli jsme provoz Centra individuální péče a respektujícího porodu, kde porodní asistentky vedou low-risk porody samostatně. To je nejen důvěra, ale i návrat ke kořenům porodní asistence. Současně jsme díky týmové práci získali evropské certifikace – například pro endometriózu, což posouvá naši kliniku mezi mezinárodně uznávaná pracoviště. Výuka se posunula díky simulačnímu tréninku a novým metodám. Do budoucna je klíčové udržet stabilní tým, motivované kolegy a kulturu spolupráce. A samozřejmě humor – protože bez něj to nejde.

S čím se studenti na klinice setkávají v rámci výuky?

V 5. ročníku se učí orientaci v oboru. Výuka sestává ze seminářů, přednášek, simulační výuky. V 6. ročníku pak dochází na kliniku či jiná pracoviště v celé ČR v rámci příprav na státní zkoušku – účastní se provozu, vizit, ambulancí i operačních sálů. Zvláštní kapitolou je Porodnická akademie, která umožňuje hlubší zapojení. Ti nejvíce motivovaní studenti zde mohou stínovat lékaře 1:1 – být přítomni mnohem intimněji u porodů, císařských řezů, operačních výkonů, provozu ambulancí. To je nedocenitelné pro jejich budoucí směřování. A také to pomáhá nám – protože právě tito studenti se často stávají našimi budoucími kolegy. Myšlenka naší Porodnické akademie je jednoduchá: když chcete získat budoucí lékaře pro obor, musíte jim ukázat jeho krásu dříve, než si vygooglí něco jiného. A musí si na něj sáhnout.

Západ slunce na Lago di Carezza

Porodnická akademie je volnočasový, ale velmi intenzivní formát – workshopy, účast na službách, přímý kontakt s reálnou medicínou. Zájem je stabilně velký – momentálně máme kolem 35 studentů z různých ročníků, třetích až šestých. A pravidelně se z nich rekrutují noví sekundární lékaři. Pro nás je to investice do budoucnosti – a pro studenty zkušenost, kterou z posluchárny nezískají.

Mohl byste porovnat rozdíl mezi dobou, kdy jste sám byl studentem – medikem, a současností?

Generace dnešních studentů je jiná – a to není výtka, spíš konstatační doba. Jsou křehčí, mají rádi klidnější tempo a výrazně více řeší rovnováhu mezi osobním a profesním životem. Zároveň jsou ale mnohem zručnější v technologiích, orientují se v mezinárodním prostoru a jsou odvážnější v otázkách, které bychom my dříve vůbec nepoložili. Doba je rychlá, informace jsou dostupné okamžitě, a to formuje

jiný způsob myšlení. Obor se také výrazně feminizoval – minimálně u nás v Plzni převažují mezi uchazeči jednoznačně ženy. A musím říci, že často velmi šikovné. Mám z toho radost – protože přináší jinou energii, empatii, styl komunikace. Věřím, že právě tato různorodost je pro obor důležitá.

Zbývá ve vašem volnu vůbec nějaký čas na odpočinek?

Teoreticky ano, prakticky méně. Největšími koníčky jsou cyklistika, krajinářská fotografie, novinky ve vědě a technice – aktuálně AI. Na silnici, na bajku do lesa, na gravel – kolo je nejrychlejší cesta, jak si „vyčistit hlavu“. A fotografie je pak způsob, jak si některé momenty uchovat. Sice je čím dál těžší ráno vstát na východ slunce nebo večer čekat na zlatou hodinku, ale o to víc si těch vzácných okamžiků vážím. Některé z mých fotografií se dokonce probíjaly na zdi děkanátu nebo získaly soutěžní ocenění – což beru jako malý úspěch vedle těch odborných. Rád se o tyto momenty dělím na www.jp-photo.cz.

Gynekologicko-porodnická klinika se dlouhodobě aktivně podílí na rozsáhlé vědecko-výzkumné činnosti pokrývající celé spektrum gynekologie a porodnictví. Mezi hlavní směry výzkumu patří onkogynekologie, urogynekologie, perinatologie, problematika pánevního dna i reprodukční medicína. Klinika realizuje celou řadu výzkumných projektů na národní i mezinárodní úrovni, a to jak v oblasti klinického, tak i základního výzkumu. Mezi významné oblasti patří například studium biomarkerů HE4 a CA125 v diagnostice a sledování karcinomu endometria a ovaria, výzkum metylace tumor-supresorových genů v prevenci malignit děložního hrdla, studie brush cytologie vejcovodů či analýza sentinelových uzlin metodou OSNA u gynekologických malignit. Významná je rovněž výzkumná činnost v oblasti porodního poranění pánevního dna, jeho modelování, prevence a rekonstrukce, zahrnující mj. spolupráci s Fakultou aplikovaných věd Západočeské univerzity. Klinika je rovněž zapojena do mezinárodních multicentrických studií (např. DECSTIC, GROINSS-V III, PRIMA/TESARO, CEEGOG akademické studie, LUDOC II., LUSTIC, OSNA), a aktivně spolupracuje s celou řadou zahraničních pracovišť. Na vědecké činnosti kliniky se podílí jak zkušení vědečtí pracovníci, tak studenti doktorských programů, jejichž výzkum probíhá ve spolupráci s Biomedicínským centrem a dalšími institucemi. Klinika je držitelem prestižní evropské akreditace EBCOG (European Board and College of Obstetrics and Gynaecology) umožňující specializační vzdělávání lékařů, a rovněž akreditace Evropské urogynekologické asociace (EUGA) v oblasti výuky urogynekologie.

Kariéra ve zdravotnictví: Setkání s budoucností lékařské profese

Třetí ročník veletrhu Kariéra ve zdravotnictví na LFP opět oživil prostory nového kampusu a nabídnul studentům nejen konkrétní příležitosti, ale i inspiraci a debaty nad budoucností zdravotnictví.

Veletrh, který se uskutečnil 9. dubna 2025, zaplnil tři patra ústřední budovy kampusu LFP. U jednotlivých stánků se prezentovala zdravotnická zařízení z celé České republiky, a studenti tak měli příležitost k přímému kontaktu s budoucími zaměstnavateli, získání informací o pracovních podmínkách či možnostech kariérního růstu.

Zájem poutal také stánek Oddělení specializačního vzdělávání LFP s výmluvným názvem „Cesta k atestaci“. Studentům zde pracovníce fakulty nabízely individuální poradenství ohledně specializační přípravy a vysvětlovaly, co je čeká po absolvování studia – od předatestační přípravy po systém celoživotního vzdělávání.

Součástí veletrhu byl bohatý program odborných debat v Azurové posluchárně, moderovaných Vilémem Fraňkem. Ty reflektovaly aktuál-

ní témata, která mladé lékaře a zdravotníky pálí nejen během studia, ale zejména v prvních letech praxe.

Úvodní debata na téma Kam kráčíš, české zdravotnictví? se zaměřila na systémové změny v českém zdravotnictví, digitalizaci a tlak na inovace. O své postřehy se podělili neurologička a mladá lékařka Anežka Dašková, Matěj Misař, CEO startupu Carebot, a František Vlček, ředitel pro inovace a rozvoj AKESO holdingu. V navazující debatě Kam kráčíme, mladí lékaři? se mluvilo o specializační přípravě, pracovních podmínkách, ale i o tom, jak mladí lékaři mohou aktivně ovlivnit směřování celého zdravotnického systému. Se studenty diskutovali Martin Palička, zakladatel projektu „Po medině“, předseda Sekce mladých lékařů ČLK Dalibor Veselý a předseda spolku Mladí lékaři Albert Štěrba. Ve

Foto Medical Insider

druhé polovině programu vystoupil se svou přednáškou Marian Rybář, statistik a expert na zdravotní data. Ve svém příspěvku nabídl přehled klíčových zdravotnických dat v ČR, jejich využití v praxi a výzvy spojené s jejich interpretací. Zdůraznil, proč jsou kvalitní informace zásadní pro efektivní péči i rozhodování na systémové úrovni. Závěrečná diskuse se pak věnovala tématu šikany, sexismu a ponižování v pracovním prostředí českého zdravotnictví. O konkrétních případech a možnostech řešení mluvila advokátka Aneta Pelcman Stieranková, která se speci-

zuje na zdravotnické právo, spolu s Anežkou Daškovou. Diskuse nabídla praktické rady i právní pohled na situace, kdy se ze zdravotnických týmů vytrácí respekt, bezpečí a kolegiálnost.

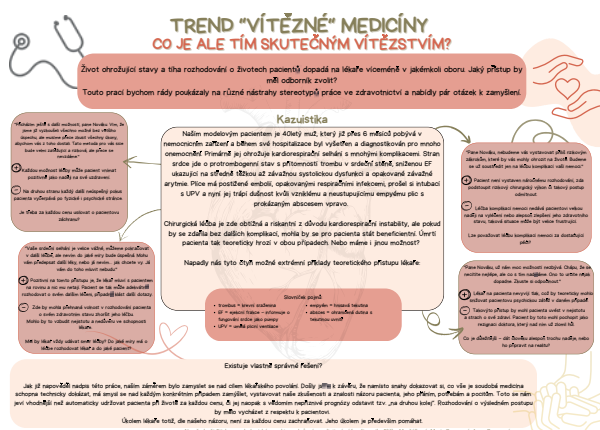
Jak uvedl děkan LFP prof. Fínek ve svém pozdravu, medicína je dynamický obor a úspěšná kariéra vyžaduje nejen znalosti a dovednosti, ale také schopnost rozvíjet se a přizpůsobovat novým výzvám. Příležitost podívat se za horizont studia a potkat inspirativní osobnosti dávají studentům právě veletrhy jako tento. Těšíme se na další ročník!

Promítání filmu „Poslední sny“ uvedlo novou výukovou pomůcku. Jejími autory jsou studenti

Paliativní péče není jen o medicínských rozhodnutích, ale i o empatii, etice a odvaze mluvit o nejtěžších tématech. Na LFP vznikla během letošního jara unikátní výuková pomůcka, která tyto aspekty propojuje.

Její představení autoři spojili s promítáním dokumentárního filmu Poslední sny a následnou odbornou diskusí. Událost, která se konala 6. května 2025 v Hnědém posluchárně, se stala důstojným výstěním projektu, který vznikl díky iniciativě vyučujících, práci studentů i komunikačního týmu fakulty.

výborný výchozí materiál, a tak jsme jej nechtěli nechat zapadnout," vysvětluje profesor Vokurka.

Slavnostní uvedení nové výukové pomůcky autoři propojili s promítáním dánského dokumentu Poslední sny, který si fakulta zapůjčila v rámci iniciativy Promítej i ty festivalu Jeden svět. Film citlivě zachycuje poslední týdny života tří žen v dánském hospici a přináší mimořádně citlivý pohled na konec života – plný přání, vzpomínek, ale i smíření. Po promítání následovala diskuse s odborníky z Centra paliativní a podpůrné medicíny, která prohloubila témata nastolená filmem i samotnými postery. Akce se zúčastnili zájemci z řad studentů, zdravotníků i pracovníků hospice. Připomněli si, že péče o nevyléčitelně nemocné není pouze klinickou výzvou, ale i lidským závazkem.

Odkaz na edukační pomůcku:

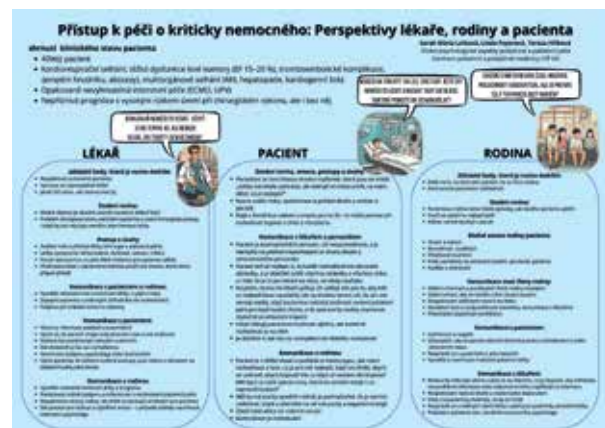
<https://lfp.cuni.cz/epap/>

Vše začalo během výuky volitelného semináře Eticko-psychologické aspekty podpůrné a paliativní péče pod vedením PhDr. Markéty Celerové, Ph.D., a Mgr. Vojtěcha Linky, Ph.D. Studenti a studentky 4. a 5. ročníku zde dostali za úkol zpracovat formou posteru konkrétní situaci z klinické praxe, která představuje rozhodovací dilema v péči o nevyléčitelně nemocného pacienta. Výsledkem byly materiály, které svou kvalitou, promyšleností i vizuálním zpracováním výrazně přesáhly rámec seminární práce.

Výukový tým v čele s prof. MUDr. Samuelem Vokurkou, Ph.D., se rozhodl, že postery mají potenciál stát se dlouhodobě využitelným vzdělávacím materiálem. Oslovil proto Oddělení PR a marketingu fakulty, se kterým vznikl koncept online edukační pomůcky. Ta kombinuje původní student-ské výstupy s profesionální grafickou úpravou a doprovodnými vysvětlěními. Zároveň byly postery vytištěny a instalovány ve 4. patře kampusu, kde jsou volně přístupné všem studentům i návštěvníkům.

„Cílem bylo vytvořit nástroj, který umožní nahlédnout do komplexity paliativní péče skrze konkrétní příběhy, otázky a dilemata. Získali jsme

Projekt ProfiBone mezi nejlepšími: ocenění na galavečeru Fondů EHP a Norska

Projekt ProfiBone, na němž se podílelo Biomedicínské centrum Lékařské fakulty v Plzni, získal na slavnostním galavečeru ocenění doprovázené mottem „Úspěchy, které spojují“.

Tato událost, konaná 10. 4. 2025 v Národním domě na Vinohradech v Praze, symbolicky uzavřela třetí programové období Fondů EHP a Norska (2014–2021) a zároveň představila úspěšné projekty, které přispěly ke snižování sociálních a ekonomických rozdílů v Evropě a k posílení vztahů mezi Českou republikou a dárcovskými zeměmi (Norsko, Island a Lichtenštejnsko). Ocenění za LFP převzali Ing. Lucie Višejnová, Ph.D., a Ing. Pavel Klein, Ph.D.

Galavečera se zúčastnili významní hosté včetně diplomatických zástupců, představitelů ministerstev i samotných realizátorů projektů. Mezi 16 oceněnými byly zejména iniciativy zaměřené na vzdělávání, ochranu životního prostředí, podporu znevýhodněných skupin nebo zlepšení veřejné správy. ProfiBone byl jediným oceněným projektem ze sekce Věda a výzkum. V projektu se řešil vývoj personalizovaných náhrad kostní tkáně pomocí 3D tisku a bioaktivních materiálů.

Vedoucím partnerem projektu byl CEITEC VUT Brno. Zaměřil se na vývoj polymer-keramického inkoustu pro 3D tisk. Tým LFP se soustředil především na biologické testování implantátů a jejich histologickou analýzu. Dalšími partnery byly Genis, islandská biotechnologická společnost zabývající se produkty z chitinu, a IceTec, výzkumná organizace také z Islandu, poskytující technické zázemí pro mechanické a strukturní testování materiálů. Díky této mezinárodní spolupráci se

podařilo vyvinout postup přípravy implantátů tištěných na míru pacientovi, které podporují hojení a mají vysoký potenciál pro klinické využití – například v ortopedii, neurochirurgii či stomatologii.

Projekt byl pro LFP obohacující na několika úrovních. Týmy CEITEC VUT Brno a LFP společně s aplikačním partnerem projektu, islandskou firmou Genis zaměřenou na komercializaci výsledků projektu, požádaly o mezinárodní patentovou ochranu (PCT) vyvinutého kostního cementu pro 3D tisk implantátů.

Nedílnou součástí plnění projektu bylo sdílení poznatků s laickou veřejností, a asi největším popularizačním počinem byla příprava propagačního videa #OurStories pod záštitou Ministerstva financí spravující Fondy EHP a Norska. Popularizační aktivity ve výzkumných projektech obvykle nebývají povinné, ale v ProfiBone nás to donutilo pojmenovat podstatu projektu jednoduše, pořád věcně správně, a snad i zábavně. A nebyla nouze o výrazy typu „rozpuštěné lešení nebo jedlý domeček pro buňky“.

Jak si vede ProfiBone teď a jaké jsou další plány? Čekáme na hodnocení patentové PCT přihlášky, s CEITEC VUT Brno dokončujeme publikační výstupy, pro firmu Genis histologicky hodnotíme nové kostní vzorky, a vyhlížíme projektovou výzvu, která by mohla podpořit další vývoj kostního cementu a posunout ho tak o kousek blíže k lékařům a pacientům.

Foto Ministerstvo financí ČR

Prof. Boris Kreuzberg, bývalý děkan LF, slaví 75. narozeniny

Prof. MUDr. Boris Kreuzberg, CSc., se od mládí orientoval na humanitní obory. Otec mu však po maturitě r. 1968 řekl: Nemáme na to, abys studoval v Praze, musíš si zvolit nějakou školu v Plzni. Konečné rozhodnutí padlo na plzeňskou lékařskou fakultu.

Jak jste se doslat k radiologii? Asi to nebyl na začátku studia váš vytoužený obor?

Promoval jsem v r. 1974 v době vrcholící konsolidace. Obcházel jsem různé kliniky a všude mi bylo řečeno, že jdu pozdě, že už tam mají přijaté jiné spolužáky. Docentka Topinková mi tehdy na interní klinice řekla – bylo by načase přijmout také některé schopné, ne jen ty uvědomělé. Pak mne nasměrovali na tehdejší Radiodiagnostickou kliniku prof. Chudáčka, kde nutně nějakého nového lékaře potřebovali. A i když mi později nabízel, abych přešel na internu, již jsem zůstal radiologii věrný. V tamním týmu jsem cítil, že mne opravdu potřebují. Nakonec se vyplnilo rčení, že všechno špatné je pro něco dobré.

Jak vzpomínáte na studium medicíny?

Zpočátku jsem nesnášel krev ani další tělní tekutiny, které medicínu provázejí. Po první pitvě na mne čekal otec mezi dveřmi se skleničkou vodky, neboť očekával, že z pitevný přijdu ve zdevastovaném stavu. Nebylo to však třeba, první pitvu jsem stejně jako moji spolužáci zvládnul bez problémů. Jinak jsem začal studovat v pochmurné době. Studium bylo po 21. srpnu spojeno s celonárodním vzepětím, obrovskou vlnou patriotizmu, sázením Stromu republiky před Procházkovým ústavem... Ale později se začalo vše postupně vracet do starých kolejí. Na začátku r. 1969 jsme zažili tragický Palachův týden, všude hořely svíčky. Celonárodní vlna euforie ještě krátce celý národ zachvátila v březnu 1969 na mistrovství světa v hokeji. Pak už pokračovala stále tužší normalizace. Došlo k výměně generálního tajemníka ÚV KSČ, odešel Alexandr Dubček a začala Husákova éra. Ta se promítla do života celé společnosti i nás studentů. Do r. 1971 jsme měli k dispozici studentský klub, kde vystupovaly různě

Poklepání základního kamene nového kampusu, 2012 – prof. Kreuzberg u modelu stavby.
Foto Viktor Dlouhý.

né studentské kapely, měli jsme i svého plzeňského „Johna Lenno-na“. Rázem skončila éra hippies, kluby byly zavřeny, studenti byli naháněni do Socialistického svazu mládeže. Skončilo vzepětí studentského života, zůstaly snad jen menší skupiny blízkých přátel, kteří si mohli navzájem věřit, scházet se, zajít na pivo, a tak nám to vydrželo až do promoce.

A jak vzpomínáte na svoji pedagogickou kariéru?

Učit jako odborný asistent jsem mohl až od podzimu roku 1990. Předtím jsem ke vzdělávání studentů nebyl dost kádrově spolehlivý. Vzpomínám, s jakou vervou jsem se do toho pustil. Vzhledem k dobré

znalosti angličtiny jsem od začátku výuky v anglickém jazyce začal učit i zahraniční studenty. Zároveň jsem začal intenzivněji publikovat v odborných časopisech. Byl jsem v té době osloven tehdejším děkanem prof. Valentou, abych se připravil k habilitaci jako nutnému kroku k převzetí Radiodiagnostické kliniky. Prof. Chudáček v tom období odcházel do důchodu. Začátek vedení kliniky nebyl jednoduchý, řadě kolegů jsem na tuto funkci připadal mladý a věštili mi, že do půl roku ve funkci skončím. Nakonec jsem ve funkci přednosta kliniky vydržel až do r. 2019.

Byl jste celkem čtyřikrát zvolen děkanem plzeňské lékařské fakulty, jak vzpomínáte na ta období v čele nejstarší plzeňské vysoké školy?

Zvolení děkanem a pak začátek děkanství od února r. 1997 mne trochu zaskočilo, na funkci děkana jsem byl tehdy opravdu dost mladý. Ale pak jsem se do toho dal, udržet úroveň, jakou fakultě dal prof. Valenta, nebylo lehké. Pamatuji si, jak to na mne někteří úředníci z děkanátu zkoušeli (byl jsem v nové roli pochopitelně nezkušený) a jak jsem jim řekl: nejsem tady anglická královna, co vítá delegace a potřásá jim rukou, ale ministerský předseda, který to tu má na starosti a musí fakultu řídit. Ke konci období byla ekonomicky těžká doba, z mnoha důvodů bylo těžké udržet vyrovnaný rozpočet. Ihned po ukončení funkce děkana jsem byl v r. 2003 zvolen předsedou Akademického senátu fakulty.

Po prvních dvou obdobích ve funkci děkana jsem v letech 2003 až 2008 tak trochu vstoupil do politiky. Stal jsem se nejprve zastupitelem města Plzně a pak od r. 2004 členem krajské rady pro životní prostředí. Medicínu jsem samozřejmě nikdy neopustil.

Za vašeho období v čele fakulty začala výstavba nového kampusu na Lochotíně. V r. 2014 byly otevřeny teoretické ústavy a Biomedicínské centrum, celý kampus byl dokončen v r. 2022. Jak se to podařilo?

Znovuzvolení děkanem v r. 2009 a začátek nové éry v únoru 2010 byly pro mne radostné události, avšak do stejné řeky nevstoupíš dvakrát.

Začaly nové problémy, začala se chystat výstavba nových pavilonů na Lochotíně. Byla to kromě jiného doba nekonečných příprav výběrového řízení na stavební firmu. Toto období bylo spojené i s rozruchem kolem anonymních dopisů. Vždyť víte, jak to v současnosti s tak velkými zakázkami chodí. Nakonec se podařilo všechny problémy vyřešit, začalo se stavět a byly otevřeny dvě nové budovy – Biomedicínské centrum a budova teoretických ústavů. A nezadluženou fakultu jsem předal koncem ledna 2018 novému vedení.

Máte nějaké doporučení současným medikům?

Myslím, že studenti medicíny jsou dosti vyspělí na nějaké mentorování. Snad bych řekl – važte si toho, že máte takovou krásnou fakultu a kampus a že zatím studujete v poměrně klidné (lokálně) a dostatečně dobré. Važte si svých učitelů a připravujte se na službu vašim bližním.

Na sklonku své profesní kariéry jste zakotvil na Vysočině. Jak se vám nyní daří?

Koncem roku 2019 jsem se rozhodl zahájit patrně poslední éru svého života. Na Vysočinu do Havlíčkova Brodu jsem se přistěhoval za svojí přítelkyní Lucií, absolventkou naší fakulty (je zde praktickou lékařkou s obvodem o 3 000 pacientů). Jelikož je na Vysočině málo lékařů, na-

Předání Ceny Jaroslava Slípky zakladatelům plzeňského univerzitního hokejového týmu, 2016. Foto Viktor Dlouhý.

Promoce absolventů magisterského studia, 2017. Foto Promoce.cz

příklad ve srovnání s Plzní, hned jsem se přihlásil do místní nemocnice, kde mne uvítali s otevřenou náručí. Pracuji hlavně s popisy CT a MR vyšetření. Tento kraj není vůbec akademický, myslím, že jsem tady jeden z mála profesorů z Univerzity Karlovy. A tak tu na mne zpočátku hleděli jako na exotické zvíře, ale teď si již zvykli. V loňském roce jsem absolvoval totální endoprotézy obou kyčelních kloubů (v dětství jsem měl oboustrannou Perthesovu chorobu), ale teď už zase chodím (dokonce

lépe než dříve) a od letošního února už zase pracuji. Hodně čtu, relaxuji na naší zahradě a vzpomínám na minulé časy, na Plzeň, po které se mi dost stýská. Je to takový přechod z „labyrintu světa do ráje srdce“.

Rozhovor vedl MUDr. Jaroslav Novák, Ph.D.

Rozšířený text najdete na webu LFP

Prof. MUDr. Boris Kreuzberg, CSc.

- narozen 29. května 1950 v Plzni
- 1974-1990 - lékař radiodiagnostik na Radiodiagnostické klinice v Plzni
- 1990-1992 odborný asistent RDG kliniky, r. 1992 jmenován docentem radiologie a přednostou RDG kliniky fakultní nemocnice
- 1997-2003 děkan LF UK v Plzni
- 1992-2019 přednosta Kliniky zobrazovacích metod FN Plzeň, která vznikla později sloučením Radiodiagnostické kliniky a Oddělení nukleární medicíny
- 2010-2018 děkan LF UK v Plzni
- Červen 2013 - na návrh Vědecké rady Univerzity Karlovy jmenován profesorem pro obor radiologie
- 2015 - začleněn do Dvůrany slávy Plzeňského kraje
- Únor 2025 - v havlíčkovobrodské nemocnici mu místopředseda vlády a ministr zdravotnictví Vlastimil Válek předal Čestné uznání za celoživotní práci ve zdravotnictví
- Sestra Jelena pracuje jako laborantka v laboratoři proteomiky v Biomedicínském centru LFP

LFP na Dni s UK: Náhled do mikrosvěta historie i současné medicíny

Karolinum se tradičně otevřelo veřejnosti při příležitosti akce Den s UK

mocí výbrusů zubů dokázal odhadnout věk historických osobností v době jejich smrti.

MUDr. Pavel Sedláček z Ústavu hygieny a preventivní medicíny návštěvníkům představil praktické využití moderní přístrojové techniky v prevenci kardiovaskulárních onemocnění. Zájemci s mnohdy ukázkovými hodnotami saturace kyslíkem měli možnost zjistit pomocí prstového pletysmografu upraveného na screening aterosklerózy stupeň kornatění a tuhost tepen. Analýza variability tepové frekvence pak pro některé překvapivě potvrdila případnou únavu a zpomalený metabolismus. Zájemci tak měli možnost na vlastní oči

V sobotu 17. května se program nesl v duchu osobnosti samotného zakladatele univerzity – císaře Karla IV. Jednotlivé fakulty nabídky aktivity, které reflektovaly dobu jeho vlády, historické osobnosti či vědecké pokroky s kořeny v hluboké minulosti. Lékařská fakulta v Plzni zaujala návštěvníky hned třemi tematickými stanovišti.

Výzkum zaměřený na paleopatologii představila RNDr. Alena Němečková z Ústavu histologie a embryologie. „Paleopatologie je vědní obor, který zkoumá nemoci u lidí, kteří žili v dávné minulosti. Vznikl v 70. letech v USA a propojuje poznatky z archeologie, antropologie a medicíny. Zkoumáme vzorky kostí nebo mumifikovaných tkání pomocí různých metod – například pomocí rentgenu nebo mikroskopu. Díky tomu dokážeme zjistit, v jakém stavu se tkáně dochovaly nebo jestli měl člověk v minulosti nějakou nemoc,“ vysvětluje dr. Němečková.

Jednou z takto zkoumaných historických osobností byl Jan Lucemburský. Vědci zkoumali vzorky jeho dochované tkáně a potvrdili, že byly v překvapivě dobrém stavu.

Velkou pozornost návštěvníků upoutala i unikátní ukázka výzkumu chrupu čtyř manželek Karla IV. a knížete Václava (sv. Václava). Tento výzkum vycházel z metodiky prof. MUDr. Jana Kiliana, DrSc., který po-

nejen sledovat, co o jejich těle přístroje prozradí, ale také si o tom odnést záznam a získat personalizované doporučení.

Den s UK nabízel nejen zábavné aktivity pro příchozí, ale také přehled možností celoživotního vzdělávání na této univerzitě. Rozsah a náplň dalšího vzdělávání nejen pro seniory na LFP zájemcům představila Mgr. Irena Kadlčíková z týmu Univerzity třetího věku LFP.

Zájem o všechna stanoviště LFP byl velký. Fronta před pletysmografem byla důkazem zájmu o praktické využití medicíny tzv. na vlastní kůži.

Zlaté promoce Univerzity Karlovy připomínají jejím absolventům 50 let od ukončení studia

Letošního slavnostního ceremoniálu, který se konal 12. 4. 2025 v pražském Karolinu, se zúčastnilo rekordních 660 hostů z deseti fakult UK, mezi nimi také 41 absolventů Lékařské fakulty v Plzni – oborů všeobecné a zubní lékařství z promočního ročníku 1975.

Foto UK, Michal Novotný

Společně se svými blízkými si tito „zlatí“ absolventi připomněli slavnostní okamžik získání lékařského titulu, návrat do auly Karolina tak pro mnohé znamenal silné emoce i hlubokou nostalgii. Během slavnosti zazněly projevy, které ocenily celoživotní přínos lékařské praxi a nabídly pohled na vývoj jednotlivých fakult v posledních desetiletích.

Za Lékařskou fakultu v Plzni vystoupila proděkanka pro vnější vztahy prof. Dana Müllerová, která ve svém projevu připomněla významné osobnosti fakulty ze 70. let – profesory Kosa, Vlka, Mojmíra Petráně, Jaroslava Slípku, Jiřího Heřta, Eugena Vencovského a další – i úskalí náročného studia medicíny v tehdejších podmínkách. „Univerzita je na své absolventy právem hrdá – jejich stopa v české i světové medicíně není malá,“ zdůraznila.

Zlatá promoce byla nejen oslavou úctyhodného pracovního života každého z účastníků, ale také důkazem trvalého vztahu absolventů ke své alma mater. Děkujeme všem zlatým absolventům za jejich ce-

loživotní přínos medicíně a přejeme si, aby Lékařská fakulta v Plzni a Univerzita Karlova zůstaly místy, na která se její absolventi budou i po padesáti letech rádi vracet.

Startuje unikátní projekt výuky první pomoci

Pouze jedno procento populace umí podle odborníků poskytnout první pomoc a zachránit tak lidský život. Alarmující statistiky vedly ke vzniku výukového programu VR Rescue, který využívá virtuální realitu a umělou inteligenci ke školení veřejnosti v poskytování první pomoci. Za projektem stojí firma VR Training s.r.o. ve spolupráci s Fakultní nemocnicí Plzeň coby odborným garantem programu, s Českým červeným křížem, městem Plzní a technologickými partnery.

Výcvik probíhá ve virtuálním prostředí – uživatel pomocí speciálních brýlí vstupuje do simulované krizové situace, kde pod vedením AI instruktora provádí praktické úkony: vyhodnocuje situaci, kontroluje dech, přivolává pomoc a provádí resuscitaci. „Systém vyhodnocuje reakce v reálném čase a scénář se přizpůsobuje individuální schopnostem,“ vysvětluje doc. Václav Šimánek, ředitel FN Plzeň. „Každý tak má vlastního virtuálního trenéra.“

Trénink trvá přibližně 15 minut, nevyžaduje žádné předchozí zkušenosti a je doplněn o zpětnou vazbu. Uživatel obdrží certifikát a konkrétní doporučení, jak poskytovanou první pomoc zlepšit. Oproti běžným školením tak nabízí výrazně osobnější a praktičtější přístup.

Plzeň se stane prvním městem na světě, které zavede program do vybraných základních škol a otevře veřejný VR Point pro všechny zájemce o školení první pomoci. Cílem je pokrýt těmito školicími uzly celou republiku. Jako symbolický start se 18. června v TechToweru a Techmanii uskuteční „VR Rescue 1000“ – pokus o vytrénování tisícovky osob po celé ČR během osmi hodin.

„Spolupráce s firmou VR Training je v rámci virtuální reality bezkonkurenční, zavedli jsme ji do léčby i výuky a pořád pokračujeme dál. Tomuto projektu nesmírně fandím a těším se na plnění jeho odvážných, ale věřím, že splnitelných cílů,“ dodává ředitel FN Plzeň doc. Václav Šimánek.

Významná ocenění pro lékaře z LFP na výročním sjezdu České kardiologické společnosti

Dva významní zástupci Kardiologické kliniky LF UK v Plzni obdrželi prestižní ocenění na XXXIII. Výročním sjezdu České kardiologické společnosti (ČKS), který proběhl ve dnech 3.–6. května 2025 v Brně.

Při slavnostním zahájení sjezdu v Rotundě brněnského výstaviště se stal prof. MUDr. Richard Rokyta, Ph.D., FESC čestným členem ČKS, a prof. MUDr. Ivo Bernat, Ph.D., FESC obdržel nejvyšší ocenění společnosti – zlatou medaili prof. Václava Libenského. Tu ČKS uděluje od roku 2005 za mimořádný celoživotní přínos v oblasti kardiologie. Prof. Bernat se tak stal teprve čtyřicátým nositelem tohoto ocenění v historii. Obě ocenění jsou výrazem odborného respektu, který si osobnosti z plzeňského pracoviště získaly v rámci české i mezinárodní kardiologické komunity.

Česká kardiologická společnost, která je třetí nejstarší odbornou kardiologickou společností na světě, navazuje na činnost Československé kardiologické společnosti založené již v roce 1929. Jejím prvním předsedou byl prof. Václav Libenský, jehož jméno dnes nese právě nejvyšší medaile ČKS.

Odborný program letošního sjezdu nabídl tradičně širokou škálu přednášek a diskusních bloků, které připravily jednotlivé pracovní skupiny a asociace ČKS, i spřátelené odborné společnosti. V úvodu se konaly tematické bloky pro mladé lékaře v předatestační přípravě. Významná pozornost byla rovněž věnována vizím dalšího směřování oboru v návaznosti na nově přijatý Národní kardiovaskulární plán.

Běh pro Paměť národa letos poprvé se zapojením LFP

Součástí květnových Slavností svobody, které letos v Plzni připomínaly 80 let od konce druhé světové války, byl tradičně i Běh pro Paměť národa.

Symbolický běh za hrdiny, kteří se postavili bezpráví a bojovali za svobodu, podporuje organizaci Post Bellum a její sbírku vzpomínek Paměť národa. Tato databáze dokumentuje osudy pamětníků a zprostředkovává jejich příběhy současné veřejnosti.

Lékařská fakulta v Plzni se stala součástí této akce v rámci doprovodného programu. Ve fakultním stánku zde studentky ze spolku Life Saving Support vedly interaktivní ukázky první pomoci. Děti i dospělí si mohli vyzkoušet, jak správně provádět resuscitaci nebo použít automatický externí defibrilátor (AED). Zájem veřejnosti byl obrovský – ať už šlo o nejmenší návštěvníky, rodiče, nebo samotné účastníky běhu.

Děkujeme organizátorům za možnost být u toho a přispět nejen k lepší informovanosti veřejnosti, ale i k šíření důležitosti pomoci druhým – nejen v krizových situacích.

Etika a psychologie v esejích: jak přemýšlejí studenti medicíny

Se závěrem letního semestru přichází tradiční sborník esejí studentek a studentů LFP, vzniklých v rámci předmětu Lékařská psychologie a etika. Jejich práce opět potvrzují, že dokážou nahlížet na medicínu nejen jako na vědeckou disciplínu, ale také jako na profesi hluboce lidskou.

Sborník obsahuje téměř tři desítky nejlepších studentských esejí, které vzešly z dvoukolového výběru a prošly odborným posouzením. Studenti 3. ročníku všeobecného lékařství a 2. ročníku zubního lékařství (z českého i anglického programu) se ve svých textech dotýkají témat, jež by mohla bez hlubší reflexe zůstat na okraji zájmu – od empatické komunikace s pacientem přes psychické dopady lékařských chyb až po filozofické otázky autonomie, svědomí či technologie ve zdravotnictví. „Eseje, které jsme vybrali, ukazují, že práce lékaře nespočívá jen v technicko-klinické zručnosti, ale také v empatické komunikaci, schopnosti reflektovat a vyvozovat závěry z odborných poznatků. Čím častěji si tuto dovednost studenti osvojí, tím lepšími lékaři budou,“ píšou vyučující v předmluvě.

Dvě nejlepší eseje byly letos oceněny Cenou děkana Lékařské fakulty v Plzni. Barbora Čejková se ve své esejí „Empatie k platu, bezcitnost k lidem“ zamýšlí nad vlivem simulační medicíny na schopnost empatie. Jak ovlivňuje opakovaný nácvik na figurínách vnímání pacienta jako lidské bytosti? Je možné, že studenti medicíny ztrácejí schopnost číst lidské emoce? A dá se empatie natrénovat? Esej reflektuje přínosy i limity moderních výukových metod, aniž by je zatracovala. Svenja Schlötterer ve své anglicky psané esejí „How Medical Mistakes Influence a Doctor's Mental Well-Being“ otevírá téma lékařských chyb z pohledu jejich psychického dopadu na samotné lékaře. Poukazuje na fenomén „second victim syndrome“ (syndrom druhé oběti) – psychickou a emoční reakci zdravotnického pracovníka, který byl zapojen do nepříznivé události pro pacienta (např. chyby v léčbě, závažné komplikace nebo úmrtí pacienta). Autorka v textu elegantně propojuje data,

Eseje z publikace „**O čem také přemýšlejí naši medic...**“ si můžete přečíst online, odkaz najdete v aktualitách na webu fakulty.

příklady i výzvu k empatii uvnitř profesního prostředí a upozorňuje na nutnost systémové podpory.

Publikace nabízí řadu dalších témat, která reflektují aktuální výzvy medicíny i společnosti. Je anonymní odložení dítěte do babyboxu selháním, nebo ochranou života? Jak formují pandemie nebo klimatická krize naši psychiku? Měli by lékaři léčit své blízké? Chatboti a virtuální terapeuti: jak tyto technologie založené na umělé inteligenci mění pojetí péče i důvěry? Jak na tyto otázky nahlíží ti, kteří právě procházejí formováním v budoucí lékaře? V tomto může být sborník inspirující i pro širší akademickou obec a čtenáře z řad lékařů: vypovídá nejen o tom, o čem přemýšlejí naši medic. Je to i zpráva o tom, kým se stávají.

62. ročník Studentské vědecké konference přinesl kvalitní prezentace i nové impulzy

Studentská vědecká konference, která se letos konala 12. května, každoročně poskytuje studentům doktorského i magisterského studia možnost představit výsledky svých výzkumných projektů akademické obci.

Prezentace jsou nově hodnocené dvoustupňově. Jako první je bodově hodnocen abstrakt, při prezentacích pak předsedové sekce hodnotí úroveň slidů, přednesu, reakcí v diskuzi atd. Nejlepší studenti získávají jako ocenění mimořádné stipendium a mohou následně reprezentovat fakultu na celostátních nebo mezinárodních konferencích.

Konference i letos pokračovala v trendu internacionalizace nastoleném na minulém SVK. Primárním jazykem konference byla angličtina, což odráží narůstající podíl zahraničních studentů i stále rozmanitější složení vědeckých týmů, především na půdě Biomedicínského centra. Pro studenty doktorského studia byla angličtina povinná, pro studenty magisterských programů doporučená. V angličtině probíhalo také slavnostní zahájení i zakončení konference.

Novinkou letošního ročníku byla inspirativní úvodní přednáška vítězky loňské konference, Marie Stefanie Massaro. Ve svém vystoupení s názvem „Beyond the Falcon Tube: Innovations in Liver Tissue Engineering“ představila pokračování svého výzkumu zaměřeného na osídlování decelularizovaných jaterních scaffoldů lidskými buňkami pomocí vlastního prototypu bioreaktoru, který vznikl úpravou běžné laboratorní zkumavky typu Falcon. Tento nový formát byl velmi kladně přijat a organizátoři plánují v podobné tradici pokračovat i v dalších letech.

Letos byla poprvé udělena také Cena publika, a to na základě hlasování studentů LFP. Abstrakty všech prací jsou k nahlédnutí na webu LFP v sekci Věda a výzkum – viz příložený QR kód.

„Poděkování za letošní Studentskou vědeckou konferenci patří nejen soutěžícím studentům, ale také všem školitelům, hodnotícím komisím a organizátorům, kteří ji dlouhodobě udržují jako událost s jedinečnou atmosférou a vysokou odbornou úrovní,“ zhodnotil proděkan pro doktorské studium, habilitační a jmenovací řízení prof. Radek Kučera.

Novinky chystají organizátoři na příští rok: konferenci plánují uspořádat asi o měsíc dříve, přibližně v polovině dubna. Tento krok umožní studentům, aby se mohli v klidnějším období semestru přijít na konferenci podívat a podpořit své kolegy ještě předtím, než se naplno začnou věnovat studijním povinnostem spojeným se zápočty a předtermíny. Organizátoři tímto chtějí vyhovět celé řadě připomínek, které se vyskytly ohledně květnového termínu konference.

Oceněné práce 62. ročníku SVK

Magisterské studium

- **Nikola Hejhalová** – Scleral Reactions to Different Suture Materials
- **Jacob Steer** – PBMC as Assay Controls in the Comet Assay
- **Eliška Šavlová** – Flubendazole Affects Microtubules of Glioblastoma

Doktorské studium

- **Eliška Jandová** – Using ATRA to Improve iNKT Killing
- **Marie Rajtmajerová** – Whole-exome Sequencing of Colorectal Cancer
- **Parvathi Satheesh** – Primary Cilia Deficit in SCA1 Mice
- **Cena profesora Vladislava Třešky za práci v oblasti chirurgie**
- **Jan Ševčík** – Bile Duct Reconstruction by Decellularized Tissue

Cena publika

- **Constantina Constantinou** – PLAG1:LIFR Fusion in Pleomorphic Adenoma

Půlení mediků? Nejedná se o disociativní poruchu identity z důvodu studia medicíny

Tradiční mejdan studentů 4. ročníku všeobecného lékařství je oslavou úspěšného absolvování poloviny studia.

První tři roky studia medicíci často vnímají jako období relativní nejistoty ohledně své budoucnosti a nekonečné přípravy na zkoušky, jejichž úspěšné složení vede k připuštění k dalším takovým zkouškám. Na první pohled to zní jako pozitivní zpětná vazba (vzpomínáte na fyziologii?), ze které není úniku, ale dá se říct, že po zdolání největší atrakce „Šiklandu“ (Šiklův ústav patologie slangově) – tedy zkoušky z patologické anatomie – si student může, alespoň na chvíli, oddechnout ve čtvrtém ročníku. Anebo vlastně nemůže, protože ho mimo spousty dalších akcí studentského života čeká vlastní půlení a jeho organizace – a také půlení kolegů zubařů.

Průběh půlení se teoreticky dá popsat jednoduše, ale v praxi se skládá z fází pre-meditační, meditační, iniciační, prokrastinační, propagační, logistické, realizační a fáze rekonvalescenční. Lze tedy konstatovat, že i zde platí pravidlo „je lepší začít dřív než pozdě“, které náš ročník alespoň jednou vzal vážně a zorganizoval nezapomenutelné půlení. Nicméně abychom neztratili vaši pozornost zbytečnými detaily, zaměříme se na to podstatné z posledního Půlení mediků.

Ve středu 13. listopadu 2024 přijali doktorka Hedvika Hatáková z Ústavu farmakologie a toxikologie a doktor Vojtěch Linka z Psychiatrické kliniky pozvání stát se delegáty z řad mentorů naší fakulty, a mimo jiné na pódiu rozpůlili přes 200 mediků z osmnácti kruhů. Samotnou ceremonii – i díky práci našeho PR týmu – přišlo podpořit dalších 1200 kolegů a kamarádů, kteří akci obohatili nákupem lístků do tomboly. V neposlední řadě jsme rádi, že akce proběhla v klidu a bez zatěžování službukonajících pracovníků FN Plzeň.

Po každém správném mejdanu je vhodné zkontrolovat si kapsy, jestli člověk náhodou nepřišel i o to, co neměl. My jsme tak učinili po fázi rekonvalescence a dospěli jsme k závěru, že po odečtení všech výdajů jsme disponovali značným výtěžkem. Jak jsme toho docílili? Nákladově efektivním managementem výběru dodavatelů služeb, kompletní transparentností procesu od prvního dne organizace, obětavostí a osobní disciplínou – ale hlavně včasným začátkem organizace.

61 706 Kč je suma, kterou jsme po demokratické volbě ze spousty potenciálních recipientů darovali Dětské klinice Fakultní nemocnice Plzeň – za účelem zpříjemnění pobytu dětských pacientů na oddělení. Jsme si vědomi, že pohrát si s panenkou, pomazlit se s plyšovým med-

vídkem nebo jen pohlédnout na hezký obrázek může být někdy právě tím správným lékem – nejen pro dětského pacienta.

Tento příspěvek nemá být interpretován jako óda, kterou bychom chtěli glorifikovat úspěch naší akce nebo sebe samých. Chceme tímto s úctou motivovat naše kolegy a poukázat na fakt, že když se tohle podařilo nám, tak se to může podařit i vám a dalším generacím po vás. Když je vůle, je i cesta.

**Za studenty 4. ročníku všeobecného lékařství
Alexander Hudák**

Ohlédnutí za jarními workshopy zaměřenými na rozvoj pedagogických kompetencí

V uplynulých týdnech proběhla na fakultě řada praktických workshopů zaměřených na rozvoj pedagogických kompetencí akademických pracovníků. Věnovaly se klíčovým tématům, jako jsou výsledky učení, podpora studujících se speciálními vzdělávacími potřebami či aktivní výukové strategie v závěru semestru.

Všechna setkání nabídla nejen teoretický rámec, ale především praktické ukázky a sdílení zkušeností, které mohou přispět ke kvalitnější výuce napříč obory. Vedle těchto workshopů proběhl základní kurz pedagogických kompetencí Učitel na lékařské fakultě.

Výsledky učení

První z workshopů Centra podpory výuky byl zaměřený na pedagogický nástroj zvaný „očekávané výsledky učení“. Jako doplněk k samotnému učivu v podobě studijní literatury, kurzů, prezentací aj. jde o srozumitelně a transparentně formulovaná zadání, jejichž splnění vyžaduje aktivní činnost studujících, je dobře ověřitelné a současně realisticky zvládnutelné v daných podmínkách předmětu. Proto je také mezinárodně uznávaným nástrojem aktivního učení a validního hodnocení a podkladem uznatelnosti vzdělávání (v Evropě ECTS, European Credit Transfer and Accumulation System, absolventi Univerzity Karlovy je znají z dodatku k diplomu). Je základem designu předmětů i celého kurikula (tzv. outcome-based curriculum se stalo patrně celosvětově nejvýznamnějším přístupem k nastavení vzdělávání v lékařských oborech). Lektorem byl prof. MUDr. Mgr. Zbyněk Tonar, Ph.D., v praktické části bylo úkolem účastníků vytvořit výsledky učení pro jednu výukovou jednotku či jedno téma předmětů, které vyučují.

Studující se speciálními vzdělávacími potřebami

Na předchozí téma navázal workshop věnovaný výuce studujících se speciálními vzdělávacími potřebami, vedený Mgr. Romanou Kodýtkovou.

Ten vycházel ze sdílení zkušeností účastníků, ale přinesl i praktické tipy a ukázky – od specifik komunikace přes tvorbu srozumitelných výukových materiálů až po možnosti využití podpůrných a kompenzačních pomůcek. Vyučující si sami vyzkoušeli plnit složitý úkol bez písemné opory, což je běžná zkušenost pro studující s poruchou pozornosti. Pokud jste zaznamenali neobvyklé chování některých jindy racionálních kolegů na chodbách třetího patra, pak jste mohli být svědky právě této simulace.

Když už všichni myslí na zkoušky: Jak udržet studující aktivní až do poslední hodiny?

Poslední z nabízených workshopů se soustředil na aktivní učení a možnosti, jak udržet pozornost studujících i v závěru semestru. Mgr. Bartłomiej Wróblewski a dr. Anna Malečková společně představili teoretické základy a praktické výukové strategie, které zvyšují motivaci, podporují hlubší porozumění a rozvíjejí kognitivní dovednosti studujících. Samotné pasivní naslouchání totiž ke kvalitnímu učení nestačí – studující by měli během výuky číst, psát, diskutovat a řešit problémy.

Účastníci si mohli vyzkoušet třeba metodu „Očíslované hlavy“, jež efektivně posiluje odpovědnost jednotlivců ve skupinové práci, nebo „Jigsaw“ (skládačku), při níž každý člen skupiny zpracuje jinou část učiva a následně ji představí ostatním, čímž vzniká celek skrze spolupráci. A také popcorn, technika sloužící ke sdílení reflexe, při níž účastníci spontánně „vyskakují“ se svými postřehy či otázkami, podobně jako kukuřice při pražení.

Celý článek na webu LPF.

MediCafé: Dialog mezi studenty a špičkami české medicíny

V březnu a dubnu jsme měli tu čest přivítat v rámci projektu MediCafé dva výjimečné hosty – paní rektorku Univerzity Karlovy prof. MUDr. Milenu Králíčkovou, Ph.D., a pana přednostu KARIM LF UK v Plzni prof. MUDr. Jana Beneše, Ph.D.

Oba hosté přinesli do MediCafé nejen odborný vhled, ale i lidskost, humor a otevřenost, díky nimž vznikl prostor pro upřímnou a živou diskusi. Paní rektorka vytvořila svou přirozenou vstřícností velmi vřelou atmosféru, která vybízela k zapojení a sdílení. Pan profesor Beneš svým osobitým projevem a nadhledem dokázal publikum nejen zaujmout, ale i rozesmát.

Obě přednášky byly pro účastníky nesmírně inspirativní a obohacující. Děkujeme oběma hostům za jejich čas, energii a ochotu podělit se o své zkušenosti – i díky nim MediCafé naplňuje svůj smysl jako místo otevřeného a přátelského dialogu mezi studenty a špičkami české medicíny.

Barbora Gehlertová, IFMSA Plzeň

Foto Tomáš Ťupa

LFP první zastávkou předvolebního turné prof. Králíčkové

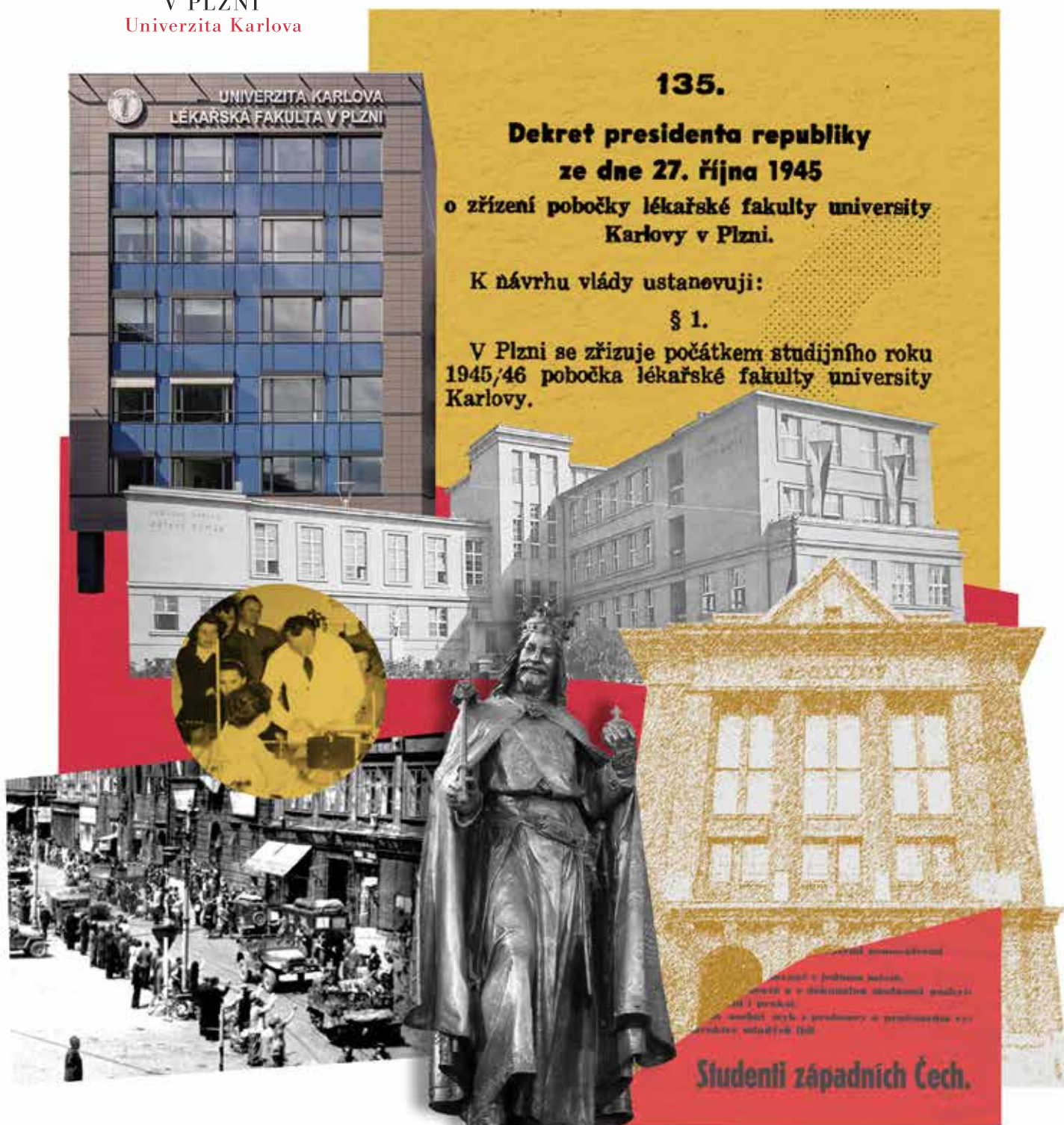
Hostem mimořádného zasedání Akademického senátu LFP 22. května byla rektorka UK prof. Milena Králíčková. Jako alma mater paní rektorky jsme měli tu čest být první z fakult, kterou navštívila v rámci svého předvolebního turné a kde představila svoji vizi rozvoje univerzity v následujících letech. Přítomní členové AS LFP ji poté jednomyslně nominovali do kandidatury na funkci rektorky UK do dalšího období.

LÉKAŘSKÁ FAKULTA
V PLZNI
Univerzita Karlova

Srdečně vás zveme k oslavám 80 let Lékařské fakulty v Plzni Univerzity Karlovy. Těšit se můžete na bohatý program, který jsme pro vás připravili na podzim 2025.

Září 2025

Naučná stezka Po stopách LFP UK,
Výstava vědeckých fotografií,
Série přednášek pro veřejnost

Říjen 2025

Videomapping na hlavní budovu
kampusu a doprovodný program

Listopad 2025

Oslava se zaměstnanci,
Slavnostní shromáždění
akademické obce